

Γιώργος Βλάχος:

Η «Ισχύς εν τη ενώσει» θα φέρει ξανά την ανάπτυξη στις κατασκευές

Τις μεγάλες καθυστερήσεις που έχουν φέρει στην ανάθεση έργων οι ηλεκτρονικοί διαγωνισμοί, αλλά και την αδιαφάνεια που ταλανίζει τον κλάδο, με αποκορύφωμα τη δυνατότητα που δόθηκε με πρόσφατο νόμο να «βαφτίζεται» οποιοδήποτε έργο ως «κατεπείγον» για να επιλέγονται κατασκευαστές χωρίς διαγωνισμό, επισημαίνει σε συνέντευξή του στα «Ε.Θ.» ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών «ΣΑΤΕ» κ. Γιώργος Βλάχος.

Συνέντευξη στη Ράνια Μπιτζιλέκη

Σύμφωνα τον κ. Βλάχο, ο οποίος διαθέτει εμπειρία δεκαετιών στον κλάδο των κατασκευών, το θεσμικό πλαίσιο του 2016 για τις αναθέσεις των δημοσίων συμβάσεων όχι μόνο δεν βελτίωσε την κατάσταση, αλλά αντιθέτως την επιδείνωσε, ανοίγοντας και παράθυρο νέων φαινομένων διαφθοράς.

«Φωτογραφικοί όροι, αντιφατικές αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις δικαστηρίων και ανεξάρτητων αρχών, καθώς και απουσία κατευθύνσεων από το Υπουργείο Υποδομών, έχουν οδηγήσει σε αύξηση της αδιαφάνειας» τονίζει ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ, ο οποίος αναφέρεται επίσης στα προβλήματα και στις παθογένειες της κατασκευαστικής αγοράς, αλλά και στις επόμενες δράσεις των κατασκευαστικών φορέων ΣΑΤΕ, ΣΕΓΜ και ΣΤΕΑΤ.

► Πώς εξελίσσεται το 2019 για τα δημόσια έργα;

– Είναι γεγονός ότι η συνεχής μείωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, σε συνδυασμό με την ανυπαρξία μελετών και ωρίμανσης για έργα χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μειώνουν σημαντικά τις δημοπρατήσεις έργων.

Από την άλλη, η μη λήψη μέτρων για τον περιορισμό των αλόγιστων εκπτώσεων –μέτρα που έχουμε επεξεργασθεί και έχουν επανειλημμένα προταθεί στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών– δημιουργεί ένα ασφυκτικό πλαίσιο λειτουργίας των εργαλειακών επιχειρήσεων, με σοβαρές επιπτώσεις στην αγορά εργασίας (ανεργία, υποασχόληση, μη απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων, ποιότητα έργων κλπ.).

► Πώς βίωσαν και πώς διαχειρίστηκαν οι τεχνικές εταιρίες την πρωτόγνωρη και πολυετή οικονομική ύφεση στη χώρα;

– Πολλές εταιρίες, σε ένα ποσοστό της τάξης του 40%, διέκοψαν τη λειτουργία τους, ενώ από τις υπόλοιπες, άλλες υποβάθμισαν την τάξη τους

και άλλες έχουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα. Επίσης, η δυσμενής φορολογική μεταχείριση των τεχνικών εταιρειών στην Ελλάδα, σε συνδυασμό με την ουσιαστικά ανύπαρκτη δυνατότητα πιστωτικής στήριξης, εγγυώνται ότι οι δυσμενείς εξελίξεις θα συνεχισθούν.

► Έχει αρχίσει να εμφανίζεται κάποια αυξητική τάση στις δημοπρατήσεις νέων έργων;

– Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που τηρούνται στο Σύνδεσμο, δεν εμφανίζεται αυξητική τάση στις δημοπρατήσεις έργων ούτε παραδόσεις νέων έργων, με αποτέλεσμα να παραμένουν στην αγορά οι επιπτώσεις που προαναφέρθηκαν.

► Έχετε κάνει λόγο αρκετές φορές για αδιαφάνεια στα δημόσια έργα. Θεωρείτε ότι η διαδικασία που υπάρχει μέσω ηλεκτρονικών μηχανισμών δεν διασφαλίζει τη διαφάνεια;

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Κοι οι πορόγοντες που πρέπει να συνεργαστούν είναι:

- Οι μελετητές, σύμβουλοι και επιβλέποντες.
- Οι εργολήπτες (μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις).
- Η δημόσια διοίκηση και η τοπική αυτοδιοίκηση.
- Οι μονάδες παραγωγής δομικών υλικών.
- Το εμπόριο και γενικότερα η αγορά των δομικών υλικών.
- Οι φορείς όλων των εργαζομένων και εμπλεκόμενων στο χώρο (συνεργεία, τεχνίτες, εργάτες, υπάλληλοι κλπ.).

– Τα φαινόμενα αδιοφάνειας είναι πλέον εξαπλωμένα περισσότερο από ποτέ. Πιο συγκεκριμένα απαντώνται σε:

- Φωτογραφικούς όρους στις διακηρύξεις έργων.
- Μετατροπή έργων σε προμήθειες με ελαστικότερη νομοθεσία.
- Αυθαίρετη εισαγωγή υποκειμενικών κριτηρίων αξιολόγησης.
- Αυθαίρετο χαρακτηρισμό έργων ως «κατεπειγόντων» προκειμένου να αποφευχθεί δημόσιος διαγωνισμός και να δοθούν τα έργα με «απευθείας διαπραγμάτευση» (βλέπε απευθείας ανάθεση).

Είναι γεγονός πως είμαστε ίσως η μόνη χώρα που η εισαγωγή των ηλεκτρονικών μηχανισμών στη διαδικασία δημοπράτησης των έργων δεν απέφερε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, ούτε στην ταχύτητα ούτε στη διαφάνεια. Φυσικά δεν φτάνει τα μηχανήματα αλλά η έλλειψη πολιτικής βούλη-

σης για να βελτιωθούν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες.

► Υπάρχουν προοπτικές ανάκαμψης των κατασκευών στην Ελλάδα;

– Ο κατασκευαστικός κλάδος αντιστοιχεί πάντα σε ένα σοβαρό ποσοστό του ΑΕΠ της χώρας, με μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης και προοπτικές εξωστρέφειας.

Οι άνθρωποι που ξέρουν και βιώνουν καθημερινά πού «πονάει» η αγορά των έργων και των κατασκευών πρέπει επιτέλους να συνεργαστούν και να βοηθήσουν θεσμικά την Πολιτεία να πάρει τα σωστά μέτρα για την ανάπτυξη ενός κλάδου που αποτέλεσε για δεκαετίες την ατμομηχανή της ελληνικής οικονομίας: ενός κλάδου που με την διαφαινόμενη ανάπτυξη της οικονομίας θα κληθεί και πάλι να παίξει παρόμοιο ρόλο.

Είμαστε ίσως η μόνη χώρα όπου η εισαγωγή των ηλεκτρονικών μηχανισμών στη διαδικασία δημοπράτησης των έργων δεν απέφερε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, ούτε στην ταχύτητα ούτε στη διαφάνεια

ΠΑΝΩ: Ο πρόεδρος ΣΑΤΕ Κ. Γιώργος Βηλάκος (δεξιά).

► Ποιες είναι οι επόμενες δράσεις της ομάδας πρωτοβουλίας των κατασκευαστικών φορέων;

– Η ομάδα πρωτοβουλίας (ΣΑΤΕ, ΣΕΓΜ και ΣΤΕΑΤ) έχει ήδη επεξεργασθεί σειρά θεμάτων που αφορούν:

α) Μελέτες και διαδικασίες ανάθεσης με κριτήρια πέραν της οικονομικής προσφοράς.

β) Επίβλεψη έργων και μελετών με αξιοποίηση και του ιδιωτικού τομέα.

γ) Ανάθεση έργων με αυτόματο αποκλεισμό των υπερβολικά χαμηλών προσφορών για τα μικρά έργα και εισαγωγή αντικειμενικών κριτηρίων όπου προβλέπεται αξιολόγηση.

δ) Χρηματοπιστωτικά θέματα (εγγυήσεις, πιστωτική πολιτική).

ε) Εθνικό σύστημα τεχνικών προδιαγραφών υλικών, έργων και μελετών, ενιαία τιμολογία, παρατηρητήριο τιμών.

στ) Επέκταση αντικειμένου (παρακωρήσεις, μικρά και μεγάλα ΣΔΙΤ, αυτόκλητες προτάσεις).

Το επόμενο χρονικό διάστημα θα προωθηθεί:

α) Διαμόρφωση καταστατικής πρότασης για συγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου Βιομηχανίας Υποδομών και Κατασκευών (ΕΣΒΥΚ).

β) Πρόσκληση και ανοιχτή συζήτηση για συμμετοχή όλων των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων του κλάδου.

ΕΘ